

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică, în conformitate cu art. 53 din Regulamentul (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”

Având în vedere prevederile art. 9 alin. (5), alin. (6) lit. l) și alin. (10) și ale art. 53 din Regulamentul (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor și ale art. 23 alin. (2), art. 36 alin. (7) lit. g) și art. 43 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

ținând seama de acordul tuturor autorităților de reglementare, exprimat în Forumul Reglementatorilor în Energie din data de 23 ianuarie 2018, de aprobare a propunerii tuturor operatorilor pieței de energie electrică desemnați privind produsele care pot fi avute în vedere de operatorii pieței de energie electrică desemnați în procesul unic de cuplare a piețelor intrazilnice în conformitate cu art. 53 din Regulamentul (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și f) și alin. (5) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) și i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă documentul „Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică în conformitate cu art. 53 din Regulamentul Comisiei (UE) 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”, prevăzut în anexa care face parte integrantă din ordin.

Art. 2. — Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „Opcom” — S.A. publică pe pagina proprie de internet documentul prevăzut la art. 1.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 31 ianuarie 2018.
Nr. 29.

ANEXĂ

Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică în conformitate cu art. 53 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor

OPEED-urile, luând în considerare următoarele:

Intrucât

Context

(1) Acest document reprezintă o propunere comună concepută de toți operatorii pieței de energie electrică desemnați („OPEED”) pentru produsele care pot fi luate în considerare în cuplarea unică intrazilnică (denumită în continuare „Propunerea privind produsele pentru IZ”) în conformitate cu art. 53 din Regulamentul Comisiei (UE) 2015/1.222 din 24 iulie 2015 care stabilește o linie directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (denumit în continuare „Regulamentul ACGC”).

(2) În conformitate cu art. 53 din Regulamentul ACGC: „În termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, toate OPEED-urile elaborează o propunere privind produsele care pot fi luate în considerare la cuplarea unică a piețelor intrazilnice. OPEED-urile se asigură că toate ofertele generate de aceste produse depuse pentru a permite exercitarea

funcțiilor de OCP în conformitate cu articolul 7 sunt exprimate în euro și se referă la timpul pieței și la unitatea de timp a pieței. Toate OPEED-urile se asigură că ofertele generate de aceste produse sunt compatibile cu caracteristicile capacității interzonale, care permit corelarea simultană a acestora. Toate OPEED-urile se asigură că algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă este în măsură să gestioneze oferte care acoperă o unitate de timp a pieței și mai multe unități de timp ale pieței.”

(3) În conformitate cu art. 53 alin. (4) din Regulamentul ACGC „În termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament și ulterior din doi în doi ani, toate OPEED-urile consultă, în conformitate cu articolul 12: (a) participanții la piață, pentru a se asigura că produsele disponibile corespund nevoilor lor; (b) toate OTS-urile, pentru a se asigura că produsele țin seama în mod corespunzător de siguranța în funcționare; (c) toate autoritățile de reglementare, pentru a se asigura că produsele disponibile sunt în conformitate cu obiectivele

prezentului regulament.” Toate OPEED-urile modifică produsele, dacă este necesar, în conformitate cu rezultatele consultării.

(4) Toate OPEED-urile transmit propunerea pentru produse spre aprobare autorităților de reglementare în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a regulamentului ACGC — adică 14 februarie 2017. OPEED-urile nu sunt obligate prin Regulamentul ACGC să se consulte cu privire la propunerea de produse înainte de a o transmite autorităților de reglementare. Însă OPEED-urile apreciază răspunsul părților interesate privind valoarea propunerilor și s-au decis deci să consulte.

(5) În conformitate cu paragraful (14) din Regulamentul ACGC „Din motive de eficiență și pentru a implementa cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice cât mai curând posibil, cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice ar trebui să utilizeze operatorii pieței existenți și soluții deja puse în aplicare, după caz, fără a exclude concurența din partea noilor operatori”, produsele propuse în propunerea produselor IZ se bazează pe soluțiile actuale de cuplare, fie implementate, fie în curs de dezvoltare și actualizate sau modificate unde se consideră de cuviință.

(6) OPEED-urile vor stabili, în conformitate cu planul OCP, printr-un acord de colaborare al OPEED-urilor, încheiat de toate OPEED-urile, un comitet al OPEED-urilor conform cu Regulamentul ACGC. Deciziile comune ale OPEED-urilor și responsabilitățile privind această propunere pentru produsele ZU vor fi luate prin Comitetul OPEED și prin aranjamente de guvernare asociate. Deoarece introducerea unor produse noi sau modificate poate necesita o modificare a algoritmului de cuplare prin preț, orice modificare se va supune principiilor de gestionare a schimbărilor stabilite în conformitate cu propunerea OPEED-urilor privind algoritmul de cuplare prin preț și privind algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă (denumită în continuare „Propunerea de algoritmi”).

Impactul asupra obiectivelor Regulamentului ACGC

(1) Propunerea de produse IZ sugerată ia în considerare obiectivele cooperării în domeniul alocării capacităților și gestionării congestiilor, descrise în art. 3 din Regulamentul ACGC.

(2) Impunând disponibilitatea unei game ample de produse pe care OPEED-urile să le poată pune la dispoziția participanților la piață ca parte din cuplarea unică intrazilnică (CUIZ), propunerea pentru produsele IZ promovează concurența eficientă în generarea, tranzacționarea și furnizarea de electricitate pentru a se asigura că propunerea pentru produsele IZ continuă să promoveze concurența eficientă. OPEED-urile pot consulta participanții la piață cel puțin o dată la 2 ani pentru a se asigura că produsele disponibile reflectă nevoile lor.

(3) Deoarece ofertele ce rezultă din produse sunt compatibile cu caracteristicile capacității interzonale, propunerea pentru produsele IZ ajută la promovarea alocării optime a capacității interzonale și la asigurarea utilizării optime a infrastructurii de transport. Deoarece toate ofertele produselor disponibile vor putea accesa capacitatea interzonală disponibilă prin funcția OCP IZ, propunerea pentru produsele IZ asigură accesul nediscriminatoriu la capacitatea interzonală.

(4) Propunerea pentru produsele IZ va asigura securitatea operațională, deoarece OPEED-urilor li se cere să se consulte cu OTS-urile cel puțin o dată la 2 ani pentru a se asigura că produsele disponibile țin cont de securitatea operațională. Mai mult, dacă OTS-urile identifică orice provocare cu privire la securitatea operațională, au dreptul să ceară OPEED-urilor să propună o modificare în propunerea pentru produsele IZ.

(5) Produsele enumerate în propunerea pentru produsele IZ vor fi disponibile OPEED-urilor pentru ca acești operatori să le ofere participanților la piață și toate sunt compatibile cu CUIZ. Drept urmare, propunerea pentru produsele IZ asigură

tratamentul echitabil și nediscriminatoriu al OTS-urilor, OPEED-urilor, Agenției, autorităților de reglementare și participanților la piață. Pentru a se asigura că propunerea pentru produsele IZ continuă să promoveze tratamentul echitabil și nediscriminatoriu, OPEED-urile vor consulta toate părțile cel puțin o dată la 2 ani cu privire la produsele disponibile.

(6) În plus, propunem ca orice modificări în produsele disponibile să fie gestionate în conformitate cu principiile de gestionare a schimbărilor și cu procesul descris în propunerea de algoritmi. Aceste principii:

a) asigură o manieră deschisă, transparentă, nediscriminatorie de gestionare a cererilor de schimbare, inclusiv intrările părților interesate, unde este cazul;

b) asigură că performanța algoritmului va fi menținută la niveluri acceptabile în prezent și pentru o perioadă rezonabilă de timp în viitor, presupunând creșterea și dezvoltarea plauzibilă a pieței;

c) facilitează susținerea cererilor individuale ale OPEED-urilor și OTS-urilor atunci când aceasta nu îi afectează pe ceilalți sau include măsurile de micșorare a daunei;

d) stabilesc un proces echitabil și eficient care susține dezvoltarea la timp a pieței.

(7) Respectând principiile de monitorizare a modificărilor și procesul descris în propunerea de algoritmi atunci când introduc modificări în produsele disponibile, OPEED-urile se vor asigura că propunerea pentru produsele IZ respectă necesitatea de a avea o piață echitabilă și ordonată și o determinare echitabilă și ordonată a prețurilor.

(8) Algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă realizează corelarea în conformitate cu principiul de preț-timp-prioritate pentru ofertele depuse pentru diferitele contracte. Acest lucru înseamnă că ofertele cu un preț-limită mai bun sunt selectate primele. Dacă două oferte au același preț-limită, oferta cu cel mai vechi marcaj al datei și timpului va fi selectată prima. Acest lucru asigură constituirea echitabilă și corespunzătoare a prețurilor pentru toate produsele.

(9) Pentru fiecare tip de produse se vor aplica aceleași atribute (așa cum sunt enumerate în articolul 2) în toate domeniile pieței. Nu va exista nicio diferențiere în caracteristicile ofertelor pentru a asigura o piață echitabilă.

(10) OPEED-urile intenționează să acopere toate nevoile pieței cu produsele disponibile pentru a maximiza lichiditatea pe piețele cuplate. Pentru a îndeplini acest obiectiv, tipurile de oferte din articolul 2 sunt disponibile.

(11) Cerând OPEED-urilor să publice și să mențină o descriere publică detaliată a produselor susținute pentru CUIZ, propunerea pentru produsele IZ va asigura și spori transparența și fiabilitatea informațiilor. Mai mult, OPEED-urile vor implica toate părțile interesate în orice consultație necesară pentru a gestiona modificările la propunerea pentru produsele IZ sau produsele disponibile.

(12) Propunerea pentru produsele IZ creează cadru nediscriminatoriu pentru OPEED-uri deoarece toate produsele enumerate în propunerea pentru produsele IZ vor fi disponibile pentru toate OPEED-urile și orice modificare operată în produsele disponibile va fi guvernată de principiile de gestionare a schimbărilor în propunerea de algoritmi.

(13) Consultându-se cu toate părțile cel puțin o dată la 2 ani cu privire la produsele disponibile, toate OPEED-urile se vor asigura că propunerea pentru produsele IZ continuă să contribuie la operarea eficientă pe termen lung și la dezvoltarea sistemului de transport al energiei electrice și la sectorul de energie electrică în Uniune.

(14) Fiecare produs individual poate avea impact asupra performanței algoritmului, care depinde de utilizarea lor efectivă

și de compoziția efectivă a ofertelor. În mod deosebit, impactul asupra performanței algoritmului depinde de:

- (i) numărul de oferte transmise cu privire la produsul respectiv;
- (ii) valorile specifice ale parametrilor precizați în ofertele transmise cu privire la produsul respectiv, inclusiv prețurile și cantitățile;
- (iii) utilizarea în același timp cu alte produse și constrângerile OTS-urilor.

ARTICOLUL 1

Subiectul și scopul

1. Produsele prezentate în CUIPZ așa cum sunt determinate în propunerea de produse IZ reprezintă propunerea comună a tuturor OPEED-urilor în conformitate cu art. 53 din Regulamentul (UE) 2015/1222.

ARTICOLUL 2

Definiții

În scopul acestei propuneri, termenii folosiți au înțelesul stabilit în definițiile incluse în art. 2 din Regulamentul 2015/1222, în celelalte articole ale legislației menționate în prezenta și în Planul OCP. În plus, se vor aplica următoarele definiții:

1. Cererea de schimbare: se referă la o cerere formală a uneia sau mai multor părți pentru orice modificare ce urmează a fi operată în algoritmi de cuplare prin preț sau de tranzacționare prin corelare continuă sau pentru folosirea în producție.
2. Zona de planificare: se referă la o zonă în care obligațiile OTS-urilor cu privire la planificare se aplică datorită nevoilor operaționale și organizaționale.

ARTICOLUL 3

Cerințe generale

1. Fiecare OPEED va publica, pentru participanții la piață, lista de produse disponibile în conformitate cu regulile de piață relevante ale OPEED-urilor.
2. Toate ofertele ce rezultă din aceste produse supuse algoritmului de cuplare prin preț vor fi exprimate în euro și vor face referire la timpul pieței. OPEED-urile au dreptul să ceară ca ofertele transmise de participanții la piață să fie exprimate și decontate în valutele locale sau în euro.
3. Produsele noi sau modificate se supun cererii de schimbare. O astfel de cerere de schimbare va fi supusă principiilor de gestionare a modificărilor stabilite în propunerea de algoritmi.

ARTICOLUL 4

Produse de cuplare unică intrazilnică

1. În cadrul CUIPZ, tranzacția are loc pe baza unei serii de caracteristici definite într-un contract. Contractul se referă la instrumentul folosit de părțile care tranzacționează pentru a încheia un acord de vânzare/cumpărare a unei anumite cantități de energie cu un timp predefinit de livrare.
- Un produs definește liniile directoare care guvernează asupra generării contractelor. Produsul este un șablon folosit ca standard pentru generarea contractelor cu comportamente de natura celor definite în șablonul produselor. Relația dintre produse și contracte este la fel ca aceea dintre 1 și „n”. Adică fiecare produs va avea mai multe contracte și fiecare contract va aparține unuia și aceluiași produs.
2. Algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă va susține următoarele produse sau o combinație a acestora, care pot fi implementate în conformitate cu principiile de gestionare

a schimbărilor și cu procesele descrise în propunerea de algoritmi:

- a) pe oră: produsul susține tranzacționarea în 24 de contracte de energie electrică, câte unul pentru fiecare oră din zi. Sistemul generează în mod automat aceste contracte și le pune la dispoziție pentru tranzacționare cu o zi înainte de ziua de livrare la o anumită oră;
  - b) per jumătate de oră: produsul susține tranzacționarea în 48 de contracte de energie electrică, câte unul pentru fiecare jumătate de oră din zi. Sistemul generează în mod automat aceste contracte și le pune la dispoziție pentru tranzacționare cu o zi înainte de ziua de livrare la o anumită oră;
  - c) per sfert de oră: produsul susține tranzacționarea în 96 de contracte de energie electrică, câte unul pentru fiecare sfert de oră din zi. Sistemul generează în mod automat aceste contracte și le pune la dispoziție pentru tranzacționare cu o zi înainte de ziua de livrare la o anumită oră;
  - d) blocuri definite de utilizatori: acestea sunt combinații la cerere de contracte pe oră, per jumătate de oră sau per sfert de oră definite de participantul la piață. Perioada de livrare a blocurilor definite de utilizatori trebuie să fie întotdeauna acoperită de mai multe contracte definite pe perioadele de piață ale produsului și cu timpi de livrare consecutivi, care trebuie executate împreună. O ofertă bloc definită de utilizator nu poate fi o ofertă de tip iceberg.
3. Algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă va susține următoarele restricții de execuție a ofertelor:
- a) NON — o ofertă depusă cu restricția de execuție NON este fie executată imediat, fie, dacă oferta nu poate fi corelată imediat, este înregistrată în registrul de oferte. Se permite executarea parțială a ofertelor și ofertele NON pot fi corelate cu ofertele existente și pot crea mai multe tranzacții;
  - b) fill or kill (FOK) — oferta este tranzacționată integral la un moment imediat după ce oferta este depusă la cantitatea sa integrală sau ștearsă fără a fi înregistrată în registrul de oferte. Ofertele FOK pot fi corelate cu oferte multiple existente în registrul de oferte. Ofertele FOK nu pot avea o restricție de valabilitate;
  - c) imediat sau anulat (IOC) — oferta este fie tranzacționată (în orice sumă) la un moment imediat după ce oferta este depusă sau, dacă oferta nu poate fi corelată, ștearsă fără a fi înregistrată în registrul de oferte. Se permite executarea parțială și ofertele IOC pot fi executate pe baza mai multor oferte și pot crea mai multe tranzacții. O ofertă cu restricția de execuție IOC nu poate avea o restricție de valabilitate;
  - d) totul sau nimic (AON) — o ofertă depusă cu restricția de execuție AON este fie executată exact pe baza unei alte oferte cu cantitatea sa completă, fie este înregistrată în registrul de oferte. Nu sunt permise execuții parțiale. Restricția de execuție AON este permisă doar pentru ofertele de pe piața definită de utilizator.

4. Algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă va susține următoarele restricții de valabilitate a ofertelor:

- a) good for session (GFS) (Bun pentru sesiune) — valabilitatea în timp a ofertei este determinată de valabilitatea sesiunii de tranzacționare corespunzătoare a ofertei. Oferta este anulată în mod automat în momentul în care valabilitatea definită în timp a sesiunii de tranzacționare corespunzătoare expiră;
- b) good till date (GTD) (bun până la termen) — valabilitatea în timp a ofertei este determinată de dată și oră. Oferta este anulată în mod automat în momentul în care valabilitatea definită în timp expiră.

5. Algoritmul de tranzacționare prin corelare continuă va susține următoarele tipuri de oferte:

- a) oferte simple (cunoscute de asemenea drept oferte-limită): oferte de cumpărare sau vânzare cu o cantitate și cu un preț specificate, unde ofertele de cumpărare pot fi executate la acel preț sau la un preț mai mic și unde ofertele de vânzare pot fi

executate la acel preț sau la un preț mai mare. Ofertele simple pentru piața predefinită pot fi înregistrate cu restricții de execuție NON, FOK sau IOC. Ofertele simple pentru piața definită de utilizator au întotdeauna restricția de execuție AON. Toate ofertele simple pot fi înregistrate cu restricții de valabilitate GFS și GTD;

b) oferte corelate: în cazul depunerii de oferte corelate, fie toate ofertele pot fi executate integral, fie nicio ofertă nu va fi executată. Un grup de oferte poate fi depus cu această restricție de depunere, dacă include oferte care au doar restricția de execuție FOK și dacă toate ofertele au fost înregistrate pentru aceeași zonă de tranzacționare a OPEED-urilor;

c) ofertele iceberg sunt oferte simple care pot fi vizibile cu o parte din cantitatea lor totală de pe piață, în timp ce cantitatea lor completă este expusă pe piață pentru corelare. Parte din cantitatea ascunsă va fi vizibilă pentru tranzacționare de îndată ce partea care a fost deja vizibilă a fost executată.

6. Sistemul de tranzacționare intrazilnică va genera în mod automat contracte tranzacționabile bazate pe definirea produselor.

7. Timpul de schimbare a orei (23 și 25 ore) sunt implementați în cazul produselor de cuplare unică intrazilnică.

8. Produsele sunt disponibile pentru tranzacționare în funcție de zona de planificare; așadar, OPEED-urile vor defini setul de produse tranzacționabile în fiecare zonă de planificare.

9. Tranzacționarea produselor se face în EUR și MW.

10. Utilizarea și parametrizarea unui produs individual sunt decizia fiecărui OPEED individual, conform, în măsura în care au

un impact asupra rezultatelor algoritmului de tranzacționare prin corelare continuă, aplicării procedurii de gestionare a schimbărilor stabilite în conformitate cu propunerea de algoritmi.

ARTICOLUL 5

Termenul pentru implementare

1. În urma aprobării propunerii de produse IZ, fiecare OPEED o va publica pe internet în conformitate cu art. 9(14) din Regulamentul ACGC.

2. OPEED-urile vor implementa propunerea de produse IZ în ceea ce privește implementarea CUPZU, imediat după aprobarea de către ANR-uri a propunerii de produse IZ și în ceea ce privește operarea CUPZU, imediat după implementarea funcției OCP în conformitate cu planul OCP, în acord cu articolul 7(3) din Regulamentul ACGC.

ARTICOLUL 6

Limba

1. Limba de referință pentru această propunere va fi limba engleză. Pentru a evita orice dubiu, în situația în care OPEED-urile au nevoie să traducă această propunere în limbile lor naționale, în caz de discrepanțe între varianta în limba engleză publicată de OPEED-uri în conformitate cu art. 9 alin. (14) din Regulamentul ACGC și orice versiune într-o altă limbă, OPEED-urile vor fi obligate să le elimine, revizuiind traducerea propunerii și trimițând o versiune finală corectă autorităților naționale de reglementare relevante.

0021417315022018

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

